

INFORMACJA

z wykonanego zadania na rzecz postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej

Tytuł zadania: „*Analiza zmienności cech użytkowych i reprodukcyjnych w hodowlanych populacjach wybranych ras kur, na przykładzie maksymalnie: 1130 sztuk kur żółtonóżka kuropatwiana (Ż-33) i 1130 sztuk kur zielononóżka kuropatwiana (Z-11)*”

Lp. 8 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170)

Okres realizacji: 2015 r.

Zielononóżki kuropatwiane to jedna z najstarszych rodzimych ras kur nieśnych w Polsce. Kury te niegdyś powszechnie użytkowane w gospodarstwach chłopskich są znakomicie przystosowane do warunków ekstensywnego chowu na wolnych wybiegach, są odporne na choroby. Znoszą niewielkie jaja o wadze około 55 g i stosunkowo dużej procentowej zawartości żółtka w porównaniu do innych ras, co poprawia ich sensorykę.

Natomiast Żółtonóżki kuropatwiane (Ż-33) to kury typu ogólnoużytkowego wytworzone z Zielononóżki kuropatwianej krzyżowanej z kogutami New Hampshire. Posiadają charakterystyczne żółte skoki, upierzenie kuropatwiane z brunatnym nalotem i żółto zabarwioną skórę. Kury tej rasy dzięki dobrej zdolności do wykorzystywania zielonych wybiegów polecane są do chowu drobnotowarowego (przyzagrodowego). Żółtonóżki posiadają większą masę ciała, a więc utrzymywane w chowie ekstensywnym, na zielonych wybiegach, mogą być wykorzystywane również jako ptaki rzeźne w typie „Label Rouge”.

Fot.1 Żółtonóżki kuropatwiane (Ż-33) fot. J.Krawczyk)

Fot.2 Zielononóżki kuropatwiane (Z-11) (fot. J.Krawczyk)

Podjmując w 2015 roku badania przyjęto hipotezę zakładającą, że kury nieśne Żółtonóżka kuropatwiana (Ż-33) wywodzące się z rasy Zielononóżka kuropatwiana, różniące się cechami fenotypowymi, utrzymywane od wielu lat w takich samych warunkach środowiskowych, zachowują swą odrębność genetyczną. Przeprowadzone badania to potwierdziły. Potwierdzono wpływ pochodzenia kur (genotypu) na kształtowanie się wyników użytkowości i reprodukcji, a także cechy jakości jaj. Zebrane w tym zadaniu wyniki pomiarów i analiz wykazały odrębność genetyczną kur, mimo że rasa Żółtonózek kuropatwianych wytworzona została w oparciu o rasę Zielononózek kuropatwianych. Różnice wyraźne dotyczą głównie masy ciała i wielu cech jakości jaj. Wykazano także istotny wpływ wieku kur na jakość treści i skorup jaj oraz wyników reprodukcji obydwu ras kur.

Obydwie rasy kur cechuje niska, ale charakterystyczna dla rodzimych ras nieśność oraz długi okres osiągnięcia szczytu nieśności. Zaobserwowano natomiast, że kury Z-11 w zamkniętym kurniku tracą szybko upierzenie, które jak wynika z naszych informacji szybko odzyskują, gdy udostępni się im wybiegi.

Jaja obydwu ras kur wyróżniają się dobrymi parametrami świeżości (wysokość białka i jH) oraz dużą procentową zawartością żółtek, co powoduje, że wyróżniają się dobrym smakiem. Stwierdzone w badaniach dobre wybarwienie żółtek potwierdza, że kury dobrze przyswajają ksantofile z mieszanki paszowej, a więc udostępnienie im zielonych wybiegów wpłynęło by korzystnie na tę ważną dla konsumentów cechę jakości jaj.

Kury Żółtonóżki kuropatwiane uzyskały lepsze wyniki wylęgowości w porównaniu do Zielononówek kuropatwianych we wszystkich trzech miesiącach oceny.

Na podstawie przeprowadzonych badań i analiz jakości jaj można stwierdzić, że obydwie rasy kur przeznaczone są do chowu wybiegowego. Ponadto Żółtonóżki kuropatwiane wyróżniają się lepszymi wynikami produkcyjnymi niż bardziej rozpowszechnione w terenie Zielononówki kuropatwiane.

Analiza uzyskanych wyników wskazuje na konieczność kontynuacji tych badań w kolejnych pokoleniach kur. Monitoring produkcyjności, wylęgowości oraz jakości jaj w kolejnych pokoleniach kur umożliwiłby ocenę poziomu trwałości (dziedziczenie) niektórych cech charakterystycznych dla omawianych ras i w ten sposób można będzie ocenić efektywność stosowanych programów hodowlanych w tych małych populacjach.